

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
вг. місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Повільно число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год пополудні

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Думбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносення по 30 с. від стрічки.

Парляментарні вигляди.

(X) Після кількадевнього відпочинку зібрала ся сьогодні державна рада на засіданні, а в порозумінні з головними сторонами є першою точкою дневного порядку розправа про зміну регуляції на основі відомих вже внесень в тій справі. Позаяк се має бути лише перше читанні і вибір окремої комісії, то можна би сподівати ся, що на сім одним засіданню справа буде покинчена. Можливо однак, що розправа прибере ширші розміри, наколи бесідники схотять входити в саму суть річи.

Другою точкою дневного порядку є правительственна предлога про конверсію, яка вимагає скорої полагоди. Після сего засідання мала би знов слідувати довша перерва, щоби лишити свободу особливо військовій комісії перевести розправу над військовою предлогою і виладити справозданні, позаяк на дневну чергу прийшла би в раді державній військова предлога.

Перед тим однак повинні би чеські послі, котрих постановою що-до залишення обструкції відносила ся лише до першого читання, заявити, що залишають її і що-до другого та третього читання. Пояснення що-до дальшого становища і поступовання молодоческих послів можна сподівати ся по заповідженім про пам'ятнику про політичне положенні, який поручено написати д-рови Герольдови. Недільні збори чеського виконного відділу в Празі не прийняли зречення голови клубу д-ра Пацака, але полишили клубови повну свободу в виборі тактики.

Замітний однак голос що-до дальшого поступовання чеських послів відозвав ся в радикально-поступовім двотижневнику «Rozhledy», в статі написаній Олександром Некляном з Праги. Він виказує критичне положенні політичне чеського народу і закликає послів, щоби залишили задуману обструкцію проти австро-угорської угоди, не задля піддержки австрійського парламентаризму, але задля охорони чеського народу перед великою шкодою. По думці Некляна, котрий уважає підвалиною цілого чеського питання законно заporučену двоязиковість урядників, було би переведене д-ром Кербером на чесько-німецьких переговорах предложеного начерку, опертого на одноязиковості для Чехів другою «Білою Горюю» в боротьбі о язикові права в краях чеської корони. Др. Кербер задумує однак, окрім постанов що-до окружної адміністрації, впровадити свій начерк або §-ом 14-им або як звичайний розпорядок, про який рада державна не має що рішати. Опір Німців виявить ся при сій нагоді лише про людське око, а на опір Чехів відповідь він, що Чехи вимагану ними внутрішню урядову мову одержали навіть проти волі Німців — хоч очевидно в обсягу обмеженим вимогами «одноцільної державної адміністрації». Позаяк угоду австро-угорську треба конечно вже з огляду на непевні

економічні відносини покинчити, а ліпша угода від переведеної д-ром Кербером не дала-б ся досягнути, мусить бути чеська обструкція спільними силами згноблена. Поділом сторонництв парламентарних на відділи, які мають пильнувати справи в палаті і іншими способами, яких уживано під час побороювання чесько-радикальної обструкції, можна би і обструкцію Молодочехів протягом чотирох тижнів побідити і перевести навіть ухвалу угоди en bloc задля великої утоми за приводом німецького парламенту.

Парляментарне положенні є подібне як в р. 1897. Тоді Чехи з політичної послідовности вагали ся приступити до правительственної більшости, щоби не потребували голосувати за угодою. Також тепер відклонює молодоческих послів (з котрих $\frac{3}{4}$ переконані, що обструюванем угоди шкодять чеському народови) від розумної тактики лише та обставина, що они обіцяли дати чеському народови «сатисфакцію», а також боязнь перед радикалами, які мають на думці лише свої фракційні інтереси, а не інтереси загальні. В 1897. році — кінчить Нехан свої замітки — здобули ми частку утраченої перед роками області. В 1899. знов нам се відобрано. А в 1903. маємо ще і сей кусень втратити, який нам остав, іменно язикові розпорядки Штремаєра. Тимто прошу в так поважнім положенні затривожених наших послів, щоби мимо напастий радикалів не запропастили останку наших язикових справ і в даних обставинах з а л и ш и л и обструкцію проти угоди.

Так говорить щирий і ревний чеський патріот до могутнього і численного чеського сторонництва, а наші рускі радикали настають на п'ятку з руского клубу, щоби робив обструкцію — ішов з мотикою на сонце!

Жартобливі редактори.

Вельми немилі наслідки злощасної містифікації, якої допустили ся звісні вже нам блазнючки, таки не дали ся усунути в цілости. З першого накладу, в яким була поміщена ложна вістка про катастрофу в палаті св. Юра, розібрано вже кільканайцять чисел до редакцій, семінарії і св. Юра, а понадто при поспіху в біттю і складанню другого накладу, кілька зложених чисел з першого замішало ся до експедиції і пішло на провінцію. У Львові справа вияснила ся небавом, однак, як довідуємо ся, дуже дітливо вразила гр. Шентицького, батька недержого о. Митрополита. О скільки нам жаль сего випадку, о стільки мусимо відвернути від себе всяку винув, тим більше, що «Галічанін» представляє сю справу так, немов би лише через легковірність і нерозвагу ся вістка могла дістати ся до нашої газети. Отже справа мала ся так, що містифікатори прислали звістку о год. $\frac{1}{2}$, коли число було вже на машині. Коректор, який ще був в вечерні, одержавши сю друковану вістку, яка сконстернувала цілу друкарню, удав ся до канцелярії порадити ся і зателефонувати. Але тут стрів ся як-раз з одною поважною личністю,

що повертала власне з Тов. Шевченка, і потвердила сю вістку, бо і там она прийшла вже видрукована. В виду сего видавала ся сумна вість зовсім певною, бо прецінь віхто не міг припустити, що може найти ся між людьми така худоба, що жартувала би собі з небезпечности життя найвисшого достойника нашої Церкви і чоловіка, якого ціла галицька Русь глибоко почитає і полюбила щиро, як свого доброго батька і зацятника. Рішено не телефонувати до св. Юра, бо там і так не радо відповідають нам, а при таким замішанню ніхто певно і не подумав про телефон. В сей випадковий спосіб увійшла до газети видумана вістка, яка нехай стане, як оно звичайно буває, заповідію скорого подужання і довгого життя нашого любого Владика о. Андрея.

На провінції виясненні не пішло так легко. Тих кілька чисел, які замішали ся і пішли на почту, викликали тривогу в дотичних парохіях. До тепер донесено нам з двох місцевостей, що там дзвонено і відправлено панахиди на підставі жалобної звістки. О. Ізидор Глинський, парох в Буцневі к. Острова прислав переказом 37 кор. з допискою: «На вість про смерть Владика Андрея зложили парохіяни Буцнева при панахиді замість вінця чи подорожи 37 кор. до поділу по половині на «Ремісничу бурсу і Бурсу педагог. Товариства у Львові». А тепер подумати який би се розрух був пішов по цілім краю, колиб цілий цаклад часописи — з до сего бракувало ще яких 10 минут — розійшов ся був по краю!

Ми принускали, що такого вчинку могла допустити ся хиба крайна, диявольська злоба, не перебираюча в средствах, і тому посудили — зовсім несправедливо тим разом — любезного «Галічаніна» о авторство сеї містифікації. Але тепер маємо незбиті докази, що се не злоба москвофілів, але жартобливість націонал-демократів сплудила сей злочинний промах. Тепер они толкують ся, що се був «глухий віц», що се дитинство, але ми глядімо инакше на сю справу. Дитинством не є ще, що не робить дитина. Хто іде до магазину пороху, сей не може дозволити собі на такий жарт, аби притулити сірник до бочки пороху; а хто працює в редакції, сей повинен знати, які далекосяглі наслідки може мати такий жарт, якого допустили ся н. редактори «Діла». Бо не лише до нашої редакції они прислали друковану посмертну оповістку, але по цілім Львові, майже до всіх руских інституцій і тішили ся... своєю глупотою.

Недостаток всякої серйозности в редакції «Діла» виявляє ся еще тим яркїше, що дописка на згаданій оповістці носить безсумнівні ціхи почерку письма самого шефа-редактора др. Левинського. Невжеж можна надіяти ся поважного способу писання і ведення народних справ від часописи, якої редактори, зі своїм шефом на чолі, допускають ся таких злочинних жартів? «Жартобливість» сих сьміхованців появляє ся на кождім кроці їх діяльности так, що не знати, коли они пишуть на правду, а коли на жарт. Отсе ведуть полеміку з власними послами, жадаючи від них, щоби виставляли себе на сьміх безглузним «валеном правительством» в пятеро люда. Народ читає се і не знає, чи се на правду, чи на жарт они чінають ся послів? От, недавно назвали молодїж соціалїстами за те, що не хотїла тратити року, але рішила іматрикулю-

вати ся на «уржендовей мове», а разом рекурсувати против єї «уржендовосці». Іматрикукація — а соціялізм такі подібні до себе, як п'ястук до носа, а люди, читаючи єї зіставлення „Діла“, задають собі питання, чи оно шуткує з них, чи може само зіхало з глузду?

Однак найнебезпечніші іграшки устроюють собі ті панове на тлі нашого антагонізму з Поляками. Замість щоби наше тяжке положення супроти польської гакати заставило їх до поважного застановлення і придумування та ширення реальних способів оборони, они бавлять ся в сензації та двозначні жарти. Недавно тому «Свобода» винайшла якийсь сензаційний «комітет розпуки», що замістив відозву, яку тепер всі польські дневники залюбки цитують, як оруддя проти Русинів. В тій відозві сказано між иншим: «Просимо також подати нам, чи доми зайшлих Мазурів стоять посеред руского села, чи поза руским селом і чи доми поодиноких кольтоністів стоять біля домів, які належать до Русинів, чи віддалік; коли хата мазурів стоить при гостинці, який є нумер найближшого кілометрового стовпа; як називають ся кольтоністи, яких хати стоять близько руских хат? — З сих питань знаєте, що нам потреба знати. А коли би ви мали нам сказати ще що цікавішого і докладнішого, то нам також напишіть все. Так само напишіть нам після висше наведених питань все, що знаєте про жидівські доми в руских селах. А особливо напишіть нам, що знаєте про корчми щб стоять осібноюм за селом, або при гостинцях. Пізнійше довідаєте ся, по що нам потрібний такий спис з цілою східної Галичини. Тепер зробіть лишень, о що вас просимо, — бо вже не стає терпеливости. На разі скажемо лише стілько, що маємо цілком певний спосіб ратовання Руси».

І нехай-же ту хто розумний розв'яже ті загадки, які пописав редактор — сьміхованець, придумавши якийсь загадковий «комітет розпуки»? І нехай хто пояснить цілі таких двозначних ключів, таких потайних погроз? Невжеж вони на правду хотять в народі плекати думку про можливість якогось фізичного відвору мазурскої кольтонізації, ширити переконанє, що не в праці та ощадности, в промислі та просьвітї наша сила і будучність, але в очайдушних конспіраціях тайних комітетів? Е ні, воно так на серіо не думанє, але що се шкодить, пустити тумана між народ — як виїде з того щось некорисного, то все завсїгда остане ся викрут, що се був лишє «такий собі віс» редакції.

Жаль, що такі жартобліві сьміхованці заєли редакцію найбільшого руского органу та ще і другі редакції лають цуцками, жаль, що їм припало інформувати широкий загаль про хід на-

ших народних справ, великий жаль що в руки таких шуткарів попав ся провід політики і організації «націонал-демократичної партії», бо як свідчать наведені отсе факти і багато инших, яких мира і єдности ради не порушимо — они не доросли до свого завданя.

Ческа політика.

В молодіческім клубі побідила у міркована політика, якої представителем є голова клубу др. Пацак. Радикали від проводом пос. Форжта стали ізольовані. На засіданю, яке клуб відбув в суботу вечером в Празї, пос. Пацак виголосив довшу промову, яка містила немов єго політичне credo, а єго виводи піднерли пп. Крамарж і Герольд, як також презес ческого виконного комітету др. Скарда.

Др. Пацак представив становиско молодіческого клубу в парламенті як дуже трудне, бо з одной стороны він мусить поборювати централістичні змаганя правительства з огляду на чеське державне право, а з другої стороны знов бороти ся за заспокоєнє народних, культуральных і економічних потреб ческого народа. Ся двосторонність чеської тактики видає ся деяким кругам в краю доказом слабсилности і неопрадности, тимчасом она є доконечною в даних обставинах. Чехи мають дві програми, на теперішню добу і для будуччини і сих обох програм не можна з собою мішати, аві лучити.

В політиці не може бути бесіди про консеквенцію, бо відносини і події змінюють ся надто часто. Ческа делегація у Відні старас ся повалити др. Кербера, бо він запродав ся Німцям і не хоче нічо вчинити на користь Чехів. Однак до сего веде не лише обструкція, яка пошкодила би і державі і самим Чехам. Бесідник є засадничим противником обструкції, як негачії парламенту і конституціоналізму, яка є на місця хіба лише в виїмкових случаях. Послам належить дати повну свободу що до тактики, з тим застереженєм, щоби навіть при обструкції не забували про культуральні потреби населєня. Виходячи з сєї засади, Чехи перепустили предложєня цукрові і військові, щоби приспорити користий рільництву та не допустити до приміненя §. 14. (Для наших опозиціоністів се нестійні аргументи. — Ред.). Интерес Чехів вимагає, щоби Австрія була сильною, бо они звязані з нею.

До сих виводів д-ра Пацака додав др. Крамарж ще острійший осуд радикальної «тактики катастроф» без всяких виглєдів поводженя. (Немов про наших принципіальних опозиціоністів! — Ред.). Відтак звернув на міжвародну по-

літику, з чого годить ся навести деякі вельми характеристичні вискази бесідника. За сорок літ — сказав др. Крамарж — змінило ся чимало. Німеччина змогла ся, а з нею зросла понтерманьська ідея. Ся ідея кинула Чехів в обійми Австрії; Словенці і Русини вже нині прихильні централізму. Було би ілюзією, колиб Чехи чисили на яку небудь поміч з вні. Давнійше ми жадали лише державного ческого права, нині попри се також великодержавного становишка Австрії, бо лише в Австрії спасєнє Чехів. Принципіальна обструкція може стати оружієм в руках ворогів ческого народа і уможливити др. Керберови античеські забаганки.

Децо могли би навчити ся з тих витичних точок чеської політики і наші москаліки що до своїх русофільських маячень, як і наші націонал-демократи що до своїх опозиційних позицій.

НОВИНК П.

— Календар. В четвер: руско-кат. Климент; рим.-кат. Агафії. — В пятницю: руско-кат. Ксеїї; рим.-кат. Дороти.

— Стан здоровя ВПреосв. Митрополита Шептицького після бюлетину, виданого нині д-ром Вітковским, знова поліпшив ся. Бюлетин звучить: Поліпшенє постуєє вперед. Недужий приймає щораз більше корму; акція серця постійно поліпшає ся. Температура все ще хитає ся понад 37°.

— 3 Товариств. Четверті звичайні загальні збори «Товариства для розвою рускої шугки» відбудуть ся у Львові дня 14. лютого с. р. о 8. год. вечером в локалі Товариства (Ранок ч. 34). На дневнім порядку: 1) Звіт Ради надзираючої з діяльності Товариства за рік адмн. 1902. 2) Звіт ревізійної комісії. 3) Доповняючий вибір членів Ради надзираючої на місце вильосованих. 4) Інтерпеляції і внесенє членів. Того самого дня перед зборами о 5. год. відбуде ся артистична нарада.

— Вибори до повітових рад відбудуть ся: В Коломиї з сільських громад (10 членів) дня 16. марца с. р.; з міст (16 чл.) 18. марца; з курії промислової і торговельної (2 чл.) 19. марца, а з більших посїлостий (4 чл.) дня 20. марца.

В Самборі: з сільських громад (12 членів) дня 26. лютого; з міст (7 чл.) 2. марца; з курії промислової і торговельної (1 чл.) 4. марца, а з більших посїлостий (16 чл.) 5. марца.

— Зі Стрия доносять, що тамошний судовий радник Кирриян Кошовский перейшов в стан супочинку і отвирас в Стрию адвокатску канцелярню. — Презесом стрійської ради повітової вибрано дідяча Адама Онискевича, а заступником презеса д-ра Евгєна Олесницького.

— З країни нужди і здирства се-то з нашої цюкутської верховини було «нашій часописи сотки дописів про здирства, яких допускають ся на гуцулах жиди-лихварі. Такі самі жидівські піявки — як згадувано в тих дописях — гні-

Сьв. Отець Лев XIII.

(Відчит, виголошений проф. Юліаном Костецким дня 1. сїчня 1903 в Стрию на вечерницях, устроєних в честь 25 літ. понтифікату Сьв. Отця Льва XIII.)

(Дальше).

Всі, що знали ученість, богобоязність, велику наукову мудрість і політичну кардинала Йоахима Печчі, передсказували єму вибір на намісника Христового. Вже два перші вибери, що їх перевела сьвята колегія, зложена з 60 кардиналів, виказували, що сьвята колегія признає кардинала Печчі достойним сего високого достоїнства духовного. У ночи, що попередила третій і послідний вибір, виявляв наш сьвятійший Отець велике пригнобленє. Він був вельми утруджений похороном Пія IX, відтак управою сьвятої Церкви, нарешті приготуванем до вибору нового намісника Христового, — бо все те спочивало на єго голові, як на підкоморню сьвятої Церкви.

Перед очима єго душі станула велика відвічальність, яку на себе мусить прийняти як намісник Христовий. Єму виявились ті перепони, які єму під ноги будє метати тодішній ліберальними засадами перенятий сьвіт європейський. Під єго келєю були комнати, котрі пристроювані для нового папи. Проте робітники прибываючи до стін нові опини та ріжнородні прикраси, робили такий стукіт, що наш сьвятійший Отець аві на хвилю не міг ока зажмурити.

Доперва тоді, коли на вічливі запросини кардинала з Ст. Яго, з Іспанії, удав ся до єго келї, ляг сьвятійший Отець на ліжку єго слуги, не роздягаючись навіть, і заснув на хвилю надраном. Слїдуючого дня зібрала ся сьвята колегія, зложена з 77 присутних кардиналів і перевела по відправленім богослужєню вибір послідний і рішаючий, який виказав, що кардинал Йоахим Печчі з волї сьвятої колегії має засїсти на престолі св. Петра як намісник Христовий.

Виведений на се найвисше на землі церковне становище, остав сьвятійший Отець що до способу житя таким самим, яким був ще як учєняк, сьвященник, єпископ, кардинал, т. є. що під зглядом своїх потреб остав дальше анахоретом, замкненим в мурах доброхитї пустинняком, що відмовляє собі всяких вигід і приємностей, а натомість щедрою рукою помагає правдивій нужді і недоли.

Відповідно до своїх поглядів позаводив в устрою папского двора великі ощадности, усуваючи мимо невдоволеня деяких двораків все те, що може уважатись злишним збитком.

Розпочинаючи управу сьвятої Церкви серед вельми неприхильних обставин, які я вже на початку сєї розвідки схарактеризував, навязує дипломатичні переговори з ріжними державами європейскими, а насамперед з правительством німецької держави. Бісмарк, що перєвїв був в парламенті німецькім згадані вже раз повисше маєві закони, що мали на цілі довести до цілковитого підчинєня католицької Цер-

кви в Німеччині під сьвітську власть, а тим самим в імя німецької, державної, обєднителної ідеї мали поволи перевести протестантизованє тамошньої католицької Церкви, оказуєсь з початку твердим, упертим і голосить сьміло, що жаданям римської курії не уступить аві на один крок, що до Каносси не піде. Но коли гидра соціалістична піднесла сьміливо голову, коли два рази переведєно зухвалий атєнтат на жите старєнього Вільгельма I., коли небезпека ізза внутрішних сумішок почала сьміло хитати основами недавно ще сполучєної німецької держави, а помочи міг очікувати хіба від католицького центра німецького парламенту, змяк на вид грозячої небезпеки, обсадив гнізєнєське архієпископєство, отворив позамкнані духовні семінарії, будучи приневоленим уступити перед тою великою моральною та духовною силою, що повіяла із сьвятійшого римского Престола. Пішов засоромлений до Каносси, учинив не лише уступки в користь католицької Церкви в Німеччині, але мусів також удати ся з просьбою до сьвятійшого Отця, щоб своєю повагою спонукав німецьких католиків, ави яко послали німецького парламенту допомогли до переведєня ухвали контингенту рекрута на 7 літ з гори, тої ухвали, що єї тоді септеннатом названо. І тоді то при сїй нагоді талант дипломатичний Сьв. Отця засияв в такім блєску, що Німці і Іспанці, поріжнєвшись поміж собою о посїданє островів Каролїнів, піддали порішенє сєї замотаної справи під сьвітлий осуд Сьв. Отця. В сїй справі заблєсла

здять ся в вижишчій і радовецкій повіті, що притикають до Галичини. Гроза матеріяльного знищення гуцулів жидами спонукала радовецкого старосту Патая виступити проти лихварів і видати отсе розпоряджене: «З ріжних сторін дійшло до відомости уряду, що населеня тутешнього повіта визискують в безсовісний спосіб заводів лихварів і їх агенти і провадять его тим чином до господарської руїни. Щоби після можности запобічи сему лихому станову, поручаю начальникови громади остережи публично населеня вибубненем, або иншим способом перед заключуванем лихварських умов, а особливо лихварських вексельних позичок, як також перед заводовими лихварями і їх агентами і піднести, хто з поміж громадян попав в лихварські руки, як звучить імя догичного лихваря і о який капітал і проценти розходять ся в данім случию. Знаємість сего послідного є безуслівно конечна, щоби адміністраційна власть могла спонукати суди до вислухання проти лихварів і їх агентів. Справоздане про публичну осторогу населеня перед лихварями, їх агентами і лихварськими справками, як і предложене результату, має ся виконати до остаточного речінця с. в. 1. марца с. р.»

— Агітатор др. Козловский устроїв дня 27. січня польський зїзд в Снятині, при участі 400 осіб, як подають польські часописи. Народи отворив кс. канонік Фішер, а опісля промовляв др. Козловский, виказуючи, що сьнятинську землю Русини не мають права називати рускою, бо она є спільна. Вкінці зивав Поляків до організації і праці, «аби будучі вибори принесли нам (Полякам) добрі овочі». Дальший бесідник пос. Кшиштофович виказував ті «добродійства», які сьнятинський повіт одержав від польської інтелігенції і від польських послів. Сими благодіями мають бути 2 мости на Пруті (з соленим мштом, побудовані для выгоди Мойсів і Кшиштофовичів), шпиталь, лікар окружний (!) і т. д. Ще промовляли пос. Ценьский, управитель школи з Заболотова Яейський і посадики Бушинський. Послідній жалувал ся на недостачу лат. парохій в повіті, та инних польонізаційних средств як читальні, кулка і польські школи. Зїзд покінчив ся вибором мужів довіря до повітового комітету. Так отже сьнятинський повіт не остав позаду инших повітів, мимо того що там польський елемент є майже ніякий і ограничає ся на кількадесятьох заволоках. Навіть т. зв. латинників крім Снятина є в повіті дуже малий процент. Се однак не шкодить агітаторам завертати голову в оборону «польскосці» на кресах».

— Зїзд кацапів відбув ся в понеділок у Львові в салі «Народного Дому». Про порушені на зїзді справи подає «Галічанін» дуже скупі вїсти, а се тому, бо політичним менерам кацапским дістало ся на зїзді немало бештанини від селян і сьвященників за їх перфідно ведену політику в злучі з Поляками на шкоду Русинів. «Галічанін» вичислює лише бесідників на зїзді, а між ними подає імена: д-ра Павлука з Радехова, д-ра Дудкевича, оо. Билікевича з Курпатник, Полянського з Папортна, Крижановського з Берлог, Свистуна з Оплотска, Процика з Монастирчан і ин. Зїзд покінчив ся вибором членів «Народнаво Савета», до якого вїшли: др. Добрянський, сов. Герасимович, др. Па-

венцкий, о. Давидович, Марков, Мончаловский всі зі Львова, о. Давидяк з Тухлі, др. Дудкевич, др. Черлюнчакевич, др. Алексевич, о. Л. Мащак, о. С. Дуткевич, о. І. Козак, о. В. Скобельский, о. В. Курдидик, пос. Барабан, С. Кульматицкий і І. Батицкий. Посли о. Мазикевич і др. Король не прибули на зїзд, як се зазначає «Галічанін» і за кару, мабуть не вибрано їх до «Нар. Савета».

— Шлігуни перед судом. Перед звичайним трибуналом львівського суду почала ся вчера розправа проти чотирох обжалованих о шпіонство в хосен Росії. На лаві обжалованих засіли: Іван Федик, економ, 53 літ; Николай Янович, господар з Галича, 51 літ; Витовт Бобровский, скарбовий сторож, і Теофіл Янович, торговельний помічник в Тернополі. Обжал. Іван Федик є батьком Теофіла, який як фрайтер утік в 1901. р. з вїсека до Росії, де его замкнено до вьзничі, а випущено аж тоді, коли пристав на службу ген. штабу російського і за доброю заплаатою мав доставити вїскових плянів з Галичини. Перебраний по сїдськи при помочи свого батька Івана звидів околиці Галича, Заліщик, Коломиї, Кімполонга і Львова та доставив Росії немало стратегічного матеріялу. Обжаловані стояли в зносинах з Теофілом Федиком о стілько, що єму помогли укривати ся, або доставляли єму матеріялів до шпіонства. Обжаловані вперерають ся вини і зносин з Теофілом Федиком.

— Приготованя до вїйни. Угорські часописи заперечили вїсть, немов би монастир СС. Милосердия в Загребі одержав приказ постарати ся о персонал для вїскових шпиталів в Новім Базарі. Се однак не шкодить часописям пускати ріжкі поголоски про приготованя Австрії до вїйни на Балкані. Так прим. «Die Zeit» доносить, що в деяких корпусках австро-угорської армії скрішлено мировий стан в сей спосіб, що вкождій компанії задержано по 30 вояків з тих, що по 2 літах служби мали йти на відпустку.

— Нова гіпотеза про рака В послідних часах щіраз частїше відзивають ся голоси про хорубу звану раком, але помимо численних лікарських розслідувань не можна було доси винайти правдиву причину сеї слабости. Що раз більше вринає нових теорій про початок сеї недуги, але ніодна не доходить до правди. Замїтною є недавно оголошена теория англійского ученого, котрий твердить, що причиною рака є недостача слизового творива (субстанції). З якоїбудь причини зменшає ся скількість слизу в тілі тканини, котрі є в звязи з нею, ростуть і число їх побільшає ся хоробливо і тим чином повстає раковатий боляк. Єсли би так було в дійсности, то найвідповіднійшим средством проти рака було би випровадження до організму пожихи і препаратів, що витворюють слиз, а до того недужий на рака мусів би вистерігати ся страв, які нищать слиз, як приміром кухонна сіль.

— Кождий Русин-патріот повинен належати до Руского Товариства педагогічного. Хто є вже его членом, не повинен залагати в вкладкам, а хто залагає, повинен їх вирівнати як найскорше. Гроші треба висилати на адресу касіяра тов-а, Львів, ул. Кльоковича ч. 7.

— Померли: У Львові Юліян Кляпковский, земліначий кондуктор, в 46. році життя; в Коросні Йосиф Недільський, податковий поборець в 51. р. життя; в Берліні бувший міністер пруский, фон

Дельбрік; в Чернівцях Іван Дашкевич, емерит. офіціал почтовый.

— Переписка Адміністрації. Впр. о. В. Сьвєр. в Гумн. Заплачено по конець червня с. р.

— Родимці! Памятайте на бурсу Руского Товариства педагогічного у Львові!

Наука, штука, література

— Літературно-Науковий Вістник, кв. II за лютий 1903. Зміст: Із поезій Миколи Вороного: І. Ікар; II. До моря і III. — Із поезій Надії Кибальчич: І. Уривок; II. Переспів; III. З давнини і IV. — М. П. Старицкий: Заклятий скарб, подільська легенда. — Целебс, М—а. — Володимир Винниченко: Народний діяч, оповідання. — Із поезій Некрасова, переклад Івана Франка: І; II. Зелений Шум; III. З роботи; IV. Невідомому другови; V. Забудь. — Володимир Куролєнко: Оповідання про Фльора-Рямлянина і про Агріпу-царя, переклад Ст. Закубанського. — Ненастанна деградація енергії. Конечна проява і причина всякого руху і життя в природі, Юліана Гірянка. — Новини нашої літератури: 1. Нове укр. оповіданє Марка Вовчка, Ів. Франка. 2. Талан чи випадковість, І. Личка. 3. Мик. Чернявський, Зорі, збірка поезій, рец. Ів. Франка. 4. Народний декламатор, рец. Ів. Франка. 5. Ще кілька слів про календар «Просьвіти» на р. 1903, В. Левцького. 6. Б. Ленкий, Осінь, рец. М. Грушевської. — Руські пам'ятники в Кракові, з подорожних записок О. Макарушки. — Микола Некрасов, М. Грушевського. — Дієкусії: І. В погоні за новою красою: 1. Принципи і безпринципність, Ів. Франка. II. Для прояснення неясноти, В. Кюцовського. — Народня освіта в Росії по цифрам, Р. Петлюри. — Над сьвіжими могилами: 1. Павлови Грабовському — Б. Грінченка, Г. Ков. Кол. і Ів. Франка. 2. Кость Горбаль, Ів. Франка. — Хроніка і бібліографія.

Телеграми

Відень, 4. лютого. Поголоски про уступленє гр. Феттера з президентури палати послів не устають. Его наслідником мав би стати др. Катрайн, який вже був давнійше президентом палати послів.

Відень, 4. лютого. З Дрездна доносять, що лікарі не мають надії удержати при життю недужого на тиф сина наслідника престолоа.

Копенгага, 4. лютого. Шведска наслідниця престолоа занедужала так тяжко на очи, що після заяви лікарів може осліпнути.

Царгород, 4. лютого. Порта вислала до амбасадорів звіт турецьких агентів з Русука, які доносять, що утворило ся сім нових ватаг болгарських повстанців в силі 7.600 людей. Ватаги волочать ся найбільше по околицях Салоніки.

дипломатична мудрість Сьв. Отця, бо справу порішив так справедливо, що обі сторони були вдоволені, позаяк Іспанія задержала дальше супремачію, себ-то верховну власть над сими островами, а Німеччина одержала користи торговельні.

В справах французьких католиків прислужив ся сьвятїйший Отець французькій республіці о стілько, що поучив католиків, аби погодили ся з існуючим республіканським устроєм державним, аби були добрими католиками не переставачи бути добрими республіканцями, аби перестали конспірувати на річ монархічних претендентів та радше дбали о усуненє тих прав, що тамують розвій католицької ідеї у Франції. На сім становищу стоїть сьвятїйший Отець і нині, мимо того, що теперішнє міністерство французьке перевело справді драконські закони против католицьких духовних конгрегацій і тих шкіл, що їх духовні конгрегації удержували.

Гледстонови, міністри англійскому, допоміг сьвятїйший Отець, умінувши католиків ірландських, аби в своїх змаганнях, а іменно в лїдї аграрній, не посувались задалеко і аби понехали послугуватись такими средствами, як скриптоубійство.

І з Росією навязав Сьв. Отець дипломатичні переговори, а узискавши дипломатичного представителя російської держави при своїм дворі, зумів виведати католицькій Церкві в Росії деякі пільги. Однак не ті пільги суть

важні, але то має у російських католиків най більшу вагу, що сьвятїйший Отець не дав звестись найзручнійшим підшептам російської дипломатії і не допустив до введєня російского язика в доповняючих богослужєнях латинської церкви на Литві і в Білій Русі, а через те не допоміг до русифікованя католицького населєня за помічю церкви.

І Русинів закарпатських хоронить доси сильне папске «non possumus» від мадьяризації посредством церкви. Завдяки сему сильному слову не мадьярина, для руского уха тверда і немилка, о старинне, милозвучне, сьвяте слово сьвятых славянських апостолів, Кирила і Методія, гомонить доси по церквах на угорській Русі.

Не лишень як мудрий дипломат в відносинах до європейських держав дав ся пізнати сьвятїйший Отець. Будучи сам вельми ученим і глибоко очитаним чоловіком, стає покровителем наук і красних штук, покровителем і ширителем правдивої просьвіти на основах християнських. Протоє, аби улекшити ученим історикам цілого європейского сьвіта працю історичних вислідів, отвирє замкнені доси ворота ватиканської бібліотеки, наказує каталогізувати зібрані там скарби науки, аби улекшити труд слїдителям історії, отвирє університет католицький в Фрибургу, в Швайцарії, отвирє в Римі колегії для Вірмен і Маронїтів, колегії в Каїрі для народів східних, в Болгарії гімназію для Болгар. — одним словом сказавши, сьвятїйший О-

тець дбає про ширєне правдивої просьвіти поміж усіма народами земного простору.

Сьвятїйший Отець не тратить ані на хвилину очей місійних цілій, висилаючи до поганських країв найдібійших місіонарів, перенятих справді апостольским духом. Тому не дивниця, що інтензивна праця, ведєна в тім напрямі із сторони апостольского престолоа вінчалась пожаданим успіхом, бо сьвят. Отцю удалось в краях поганських заложити в протязу свого понтифікату звиш 80 єпископств і апостольських вікарятів.

Сьвятїйший Отець є ще сам в своїй особі нашим учителем, учителем всіх народів християнських, цілої вселенної. Відзивавсь він до нас в численних енциклїках, в котрих сияє ясний, бистрий ум, всесторонно образований, незвичайна інтелігенція, велика наука, рівновага, проникливість далеко сягаюча і логіка подиву достойна. Вистарчить навести енциклїку «про свободу чоловіка», енциклїку «Præclara» з р. 1894., в котрій запрошує Коптів, Сирийців і Вірмен до єдности з католицькою Церквою; «Satis cognitum» з р. 1896., в котрій зиває всіх ісповідників иншої віри до згоди; «Amantissimæ voluntatis» з р. 1895. до англїканської церкви; «Orientalium» з р. 1894., в котрій церквам східним заєвнює пошанованє їх обрядів.

(Конець буде)

— На відновлені церкви в Розборі округлім, порохницького деканата, прислали дальші датки отці ВПов. Доброді: 81) о. Теодор Карпак, парох Белза 2 К. 82) о. І. Ляторовський, завідаєтель Петрова 1:08 К. 83) руско-кат. уряд парохіальний Павлів, п. Холовів 2:02 К. 84) о. Н. Коронас в Рабім 2 К. 85) о. Гаранюк в Остапівцях 2 К. 86) гр.-кат. уряд парохіальний в Чижикові 2 К. 87) о. Григорій Гойванович з Яблонова 2 К. 88) о. Александер Давидович, парох в Нестаничах 3 К. 89) о. Омелян Купчик з Ольховець 2 К. 90) о. Йосиф Шанковський, парох Чаньжа 2 К. 91) о. Григорій Боднар, парох в Свистільниках 6 К. 92) о. Василь Лисько, адміністратор Козлова 2 К. 93) о. Ігнатій Гавацький, парох Перемілова 3 К. 94) о. Михайло Бровко в Копачинцях 3 К. 95) о. В. Салевич, сотрудинок в Космачі 1 К. 96) о. Стефан Питлик, парох в Сільці беньковім 6 К. 97) о. Фодис в Скнилові 4 К. 98) о. Володимир Антонович, почта Богородчани 4:50 К. 99) о. Михайло Куневич, протосерей військовий в Перемішлі 10 К. 100) о. Василь Залозецький, парох в Гірнім 8 К. 101) гр.-к. уряд парохіальний в Клінку 3 К. 102) о. Александер Маланюк в Павшівці 2 К. 103) деканальний уряд белзький в Жужело, десять примірників: Отець Йоан Боско, єго жите, написав Впр. о. К. Селецький. 104) о. Йосиф Лятошинський, парох в Ольшаниці 4 К. 105) гр.-к. уряд парохіальний в Демянові 4 К.

106) руско-к. уряд парохіальний Вислок нижній 2 К. 107) скарбона церковна в Корониці 1 К. 108) о. Годованський Сурохів 2 К. 109) о. В. Коритовський в Глумчі 1:66 К. 110) о. Іван Соєнко в Королівці 2 К. 111) о. А. Шанковський, парох в Нижборку 2 К. 112) уряд парохіальний в Бібцанах 2 К. 113) руско-к. уряд парохіальний в Лаврові Чин св. В. В. 2 К. 114) о. Іван Щуровський, парох Струтна вижнього 3 К. 115) о. Іван Порайко, катехит ц. к. семінарії в Ставиславові 2 К. 116) о. Євгеній Шухевич, парох в Підберезці 2 К. 127) о. Василь Курило, парох в Мацині 9:07 К. 118) о. Ієронім Барис, парох в Угринові долішнім 2 К. 119) п. Симеон Кульчицький, ц. к. інспектор Скарбу Львів 4 К. 120) др. о. Йосиф Мільницький місто-ректор дух. сем. у Львові 1 К. 221) о. Юліян Туркевич, парох в Поникві великій 2 К. 122) о. Іларіон Гмирич, катехит ц. к. гімназії в Самборі 4 К. 123) о. Теофіл Павликів, крилошанин і парох у Львові 10 К. 124) о. Василь Лотоцький, парох в Повітна 2 К. 125) о. Густав Дроздовський в Кійданцях 1:20 К. 226) руско-к. уряд парохіальний в Струтині нижнім 4 К. 127) о. А. Сумик, парох в Волосові 3:20 К. 128) о. Володимир Мохнацький в Чирної 3 К. 129) о. Антін Мокрицький, парох в Цівкові 1 К. 130) о. Т. Савойка в Селисках 2 К. 131) о. Іван Проскурницький в Корониці 2 К. 132) о. Збуровський в Зубриці 2 К.

133) Роман Алексевич з Угнові 5 К. 134) о. Іван Каратицький, парох в Долгім 3 К. 135) о. Вінкентій Гр. Кузик, парох в Оссіяцях 3 К. 136) о. Василь Неблонець, парох Перегипська 2 К. 137) о. Михайло Гулла в Боршеві 1 К. 138) п. Николай Стецяк, ц. к. вахмайстер жандарм. в Вишневій над Висл. 6 К. 139) руско-кат. уряд парохіальний в Гладішові 2 К.

(Дальше буде.)

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий

Др. ЄВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітний лікар клінічний і заведення лічничого в Цавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім).

11(26-?)

Артистку,

драму в 4 актах Антона Крушельницького. можна замовляти у автора: Коломия, ул.

Замкова 15 А, по ціні 2 К.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

ЛЬВІВ
РИНОК Ч. 10.

ДІМ
„ПРОСВІТИ“

одинокє руске товариство асекураційне, заснованє в 1892. р.

обезпечая будинки, движимости, збіже і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишку з оплат розділяє межі членів яко звороти; в послідних трєх літах виносив зворот 8%.

ДНІСТЕР

выплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатив 6.064 відшкодован в сумі 3,187.258 К.

ДНІСТРА

поліси приймають при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

ДНІСТЕР

посередничить при обезпеченях на жите в краківскім Товаристві, відступає часть провізії з таких обезпечень на рускі добродійні цілі; длятого на жите треба обезпечати ся тільки через „Дністер“.

ДНІСТРА

фонди виносять з кінцем 1902. р. 838.364 К і всі уміщені в цінних паперах пупілярних.

ДНІСТЕР

уділяє агенції селянам особливо там, де єще не роблять дотенерішні агенти.

ДНІСТРА

агенти заробили вже 432 тисячів корон провізії.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова			
посп.	особ.			посп.	особ.				
приходить о години				відходить о години					
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потупор	1:55	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	2:09	6:43	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова	8:30	8:40	до Кракова (Відня, Праги), Берлина	2:55	9:00	до Лавочного, Хирова, Калуша		
6:50	з Брухович, шод. від 15. мал до 14. вер. вк.		9:15	до Янова		9:15	до Янова		
7:45	з Янова		9:50	до Белаці, Сокали, Любачова		9:50	до Белаці, Сокали, Любачова		
7:40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче		10:30	до Чернівців, Потупор		10:30	до Чернівців, Потупор		
8:00	на дв. головний		10:40	до Теріополя, Потупор, дв. Пидз.		10:40	до Теріополя, Потупор, дв. Пидз.		
8:10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова		10:57	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і свята		10:57	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і свята		
8:15	з Сокала, Рави рускої		1:25	до Янова від 15. мая до 14. вересня в неділю і свята		1:25	до Янова від 15. мая до 14. вересня в неділю і свята		
8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина		2:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		2:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
10:25	з Рипшова, Любачева		3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
11:55	з Станиславова (Кересмезе, Потупор)		3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.		3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.		
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава		3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.		3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.		
1:23	з Янова		3:30	до Рашева, Хирова, Любачева		3:30	до Рашева, Хирова, Любачева		
2:20	з Підволочиск, Копичинців на дв. Пидз.								
2:35	на дв. голов.								
3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)								
4:40	з Самбора, Стрия, Скольного (1/5-30.9)								
5:11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Пидз.								
5:35	на дв. голов.								
1:45	5:40 з Чернівців, Іцкан								
	5:50 з Кракова								
Ніч				Ніч					
12:15	6:00 з Сокала, Бежця і Любачева	12:45	6:10 до Станиславова, Жидачева						
	8:04 з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)		6:20 до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)						
	9:12 з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)		6:30 до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дни а від 16. вер. до 30. цвіт. 1903. щоденно						
	9:20 з Чернівців, Букарешту		6:35 до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова						
	9:25 з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і св.)		7:10 до Сокала і Рави рускої						
8:40	9:50 з Кракова, Відня, Берлина) Ясла, Розвадова		8:16 до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)						
2:31	10:03 з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		8:25 до Перемішля						
	10:02 з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Пидз.		9:00 до Підволочиск, Бродів гол. дворець;						
	10:20 на дв. голов.		9:20 дв. Підзамче						
	10:50 з Лавочного (Пешту) Хирова Калуша		10:05 до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.						
	3:14 з Теріополя, Грималова на дв. Підзамче		10:30 до Іцкан, Чорткова						
	8:35 на дворець головний		11:00 до Кракова, Відня, Варшави, Праги						
			11:10 до Підволочиск, Бродів дв. головний						
			11:32 дв. Підзамче						
			4:15 до Кракова, Відня, Праги, Самбора						
			5:50 до Брухович від 15. мая до 14. вер. шод.						

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години ввечером до 5 години 59 минут рано

Час середно європейскій ріжнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцких ч. 5.) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білєти всякого рода і розклади їади.